

ТҮЛШ ХЭРЭГЛЭГЧДЭД ҮЙЛЧЛЭХ ТӨВ ОНӨААТҮГ 2025 ОНЫ ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Улаанбаатар хотын хүн ам өсч, төвлөрөл нэмэгдэж байгаагийн улмаас бохирдол нэмэгдэж, өвлийн улиралд нийслэл хотын агаарын бохирдлын 80 хувийг гэр хорооллын айл өрхийн гэрийн зуух болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын халаалтын зуух, 10 хувийг замын хөдөлгөөнд оролцож байгаа автотээврийн хэрэгсэл, 5-6 хувийг дулааны цахилгаан станцууд, 4 хувийг үнсэн сан, замын тоос шороо, ил задгай хаясан хог хаягдал зэрэг бусад эх үүсвэр ялгаруулж байна.

Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах хүрээнд хийгдэж байгаа ажлууд үр дүн багатай байгаагаас хотын хүн ам, ялангуяа хүүхэд, өндөр настны дунд агаарын бохирдлоос шалтгаалсан амьсгалын замын өвчлөл улам ихэсч, эрүүл мэндэд нь ноцтой хохирол учруулж байна.

Нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны 08 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/1175 дугаар Захирамжийг үндэслэн "Нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бүсийн гэр хорооллын өрхийн гэр, амины орон сууцны дулаалга, цахилгаан болон бүх төрлийн хийн түлшээр ажилладаг тоног төхөөрөмж холболт, суурилуулах, түүний хэрэглээнд үнийн урамшуулал олгох журам" хэрэгжүүлэх зорилгоор эхний ээлжид 2025-2026 оны халаалтын улиралд Баянгол дүүргийн 11, 16 дугаар хороо, Чингэлтэй дүүргийн 10, 11, 13 дугаар хорооны 5000 өрхийг шингэрүүлсэн шатдаг хийн халаалтад шилжүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

Техникийн тодорхойлолтын дүгнэлтээр Оросын Холбооны Улсын "Уст-Кутский хий боловсруулах үйлдвэр" ХХК техникийн тодорхойлолтын шаардлагыг хангасан.

Техникийн тодорхойлолтод тусгагдсан шаардлагыг бүрэн хангасан Оросын Холбооны Улсын "Уст-Кутский хий боловсруулах үйлдвэр" ХХК-тай шингэрүүлсэн хий нийлүүлэх гэрээг байгуулсан.

2025 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдөр Оросын Холбооны Улсын "Уст-Кутский хий боловсруулах үйлдвэр" ХХК-руу эхний 300 тонн шингэрүүлсэн шатдаг хий худалдан авах захиалга хийсэн. Захиалгын дагуу 2025 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр Сэлэнгэ аймгийн Сүхбаатар өртөөгөөр 300 тонн шингэрүүлсэн шатдаг хий хил давж ирсэн. 12 дугаар сарын 10-ны өдөр Толгойт өртөөнд 9 вагон шингэрүүлсэн шатдаг хийг Улаанбаатар Төмөр замын Толгойт өртөөнд "Таван толгой түлш" ХХК-ийн гэрээт агуулах Гор газ ХХК-ийн агуулахад хүлээн авсан.

Нийслэлийн гэр хорооллын айл өрхүүдэд 147906 угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмжийг суурилуулж, Дэлгэцийн операторууд 24 цагаар хянаж, ППМ 100 болон түүнээс дээш заасан айл өрхүүдтэй цаг алдалгүй холбогдож урьдчилан сэргийлэх заавар зөвлөмж өгөх, шаардлагатай тохиолдолд шуурхай багийг явуулж шалтгаан нөхцөлийг нь тодруулж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж ажиллаж байна. 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-нээс 11 дүгээр сарын 23-ны хооронд хяналтын дэлгэцэд ППМ өссөн 81384 дуудлага мэдээлэл ирсний дагуу 5019 дуудлага мэдээлэл дээр гэрээт хяналтын ажилтнууд газар дээр нь очиж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч ажиллаж нийт 162768 хүний амь насыг хамгаалж ажилласан байна. Мөн 2024 оны ППМ өссөн дуудлага 13593 өрхийн 40779 хүний амь насыг эрсдэлээс хамгаалж, яаралтай тохиолдолд 718 гэрээт хяналтын ажилтан явуулж ажилласан байна. Өмнө онтой харьцуулахад нэмэлтээр 2025 онд 112 мянган угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмж суурилуулсантай холбоотой угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлсэн хүний тоо 3 дахин нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2025 оны 12 дугаар сарын 15-ний өдрийг хүртэлх Угаарын хийн хордлогод өртсөн 482 өрхийн 1458 тохиолдлыг байршлаар авч үзвэл Сонгинохайрхан дүүрэгт 38% /185 тохиолдол/, Сүхбаатар дүүрэгт 5 % /26

тохиолдол/ , Баянзүрх дүүрэгт 23% /111 тохиолдол/, Чингэлтэй дүүрэгт 16% /80 тохиолдол/, Баянгол дүүрэгт 3 % /15 тохиолдол/, Налайх дүүрэгт 9% /37 тохиолдол/, Хан-Уул дүүрэгт 6% /28 тохиолдол/ тус тус бүртгэгдсэн байна. Угаарын дуудлагын тоогоороо Сонгинохайрхан дүүрэг тэргүүлж байна.

Доорх тоон үзүүлэлтүүд нь байгууллагын үйл ажиллагаа зөвхөн иргэдийн амь нас, эрүүл мэндийг хамгаалаад зогсохгүй, нийгмийн аюулгүй байдал, санхүү, эдийн засгийн үр ашиг, иргэдийн ухамсар, мэдлэг гэсэн олон талт үр нөлөөг бий болгож байгааг харуулж байна.

№	Үзүүлэлт	Тоо/ тайлбар	Үр нөлөө
1	Пийшин, яндангийн үзлэг	2,968	Дүүрэг тус бүрээр гүйцэтгэлийг авч үзвэл: • Чингэлтэй дүүрэгт 506 дуудлагад засвар үйлчилгээ үзүүлж, 23 дуудлага хойшлуулсан буюу цуцлагдсан. • Сонгинохайрхан дүүрэгт 934 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, 15 дуудлага хойшлуулсан. • Сүхбаатар дүүрэгт 228 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, 5 дуудлага хойшлуулсан. • Хан-Уул дүүрэгт 198 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, 4 дуудлага хойшлуулсан. • Налайх дүүрэгт 268 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, цуцлагдсан дуудлага гараагүй. • Баянгол дүүрэгт 96 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, 5 дуудлага хойшлуулсан. • Баянзүрх дүүрэгт 586 дуудлагад үйлчилгээ үзүүлж, 34 дуудлага хойшлуулсан байна. Нийт дуудлагын дотор Сонгинохайрхан (31.5%), Баянзүрх (19.7%) болон Чингэлтэй дүүргүүд (17.0%) хамгийн өндөр ачаалалтай ажилласан үзүүлэлттэй байна.
2	Илрүүлсэн зөрчил	2,816	Тайлант хугацаанд нийт 2,968 дуудлага хүлээн авснаас 2,816 дуудлагад засвар үйлчилгээ үзүүлсэн. Энэ нь нийт дуудлагын 94.9 хувийг бүрдүүлж байна. Харин 86 дуудлага буюу 2.9 хувь нь хойшлуулсан болон цуцлагдсан.

3	Угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмж тараалт	128506	Нийслэлийн гэр хорооллын айл өрхүүдэд 128506 угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмжийг суурилуулж, Дэлгэцийн операторууд 24 цагаар хянаж, ППМ 100 болон түүнээс дээш заасан айл өрхүүдтэй цаг алдалгүй холбогдож урьдчилан сэргийлэх заавар зөвлөмж өгөх, шаардлагатай тохиолдолд шуурхай багийг явуулж шалтгаан нөхцөлийг нь тодруулж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж ажиллаж байна.
4	ППМ өссөн дуудлага	81384	2025 оны 01дүгээр сарын 01-нээс 11 дүгээр сарын 23-ны хооронд хяналтын дэлгэцэд ППМ өссөн 81384 дуудлага мэдээлэл ирсний дагуу 5019 дуудлага мэдээлэл дээр гэрээт хяналтын ажилтнууд газар дээр нь очиж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч ажиллаж нийт 162768 хүний амь насыг хамгаалж ажилласан байна.

Үр нөлөө: Угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмжийн суурилуулалт, сургалт нь иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаалж, эрсдэлийг бууруулсан тул эмнэлгийн болон нийгмийн зардлыг багасгаж, эдийн засгийн үр ашгийг дээшлүүлж байна.

2. Нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт

Нийслэлийн гэр хорооллын айл өрхүүдэд 147906 угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмжийг суурилуулж, Дэлгэцийн операторууд 24 цагаар хянаж, ППМ 100 болон түүнээс дээш заасан айл өрхүүдтэй цаг алдалгүй холбогдож урьдчилан сэргийлэх заавар зөвлөмж өгөх, шаардлагатай тохиолдолд шуурхай багийг явуулж шалтгаан нөхцөлийг нь тодруулж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж ажиллаж байна. 2025 оны 01дүгээр сарын 01-нээс 11 дүгээр сарын 23-ны хооронд хяналтын дэлгэцэд ППМ өссөн 81384 дуудлага мэдээлэл ирсний дагуу 5019 дуудлага мэдээлэл дээр гэрээт хяналтын ажилтнууд газар дээр нь очиж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч ажиллаж нийт 162768 хүний амь насыг хамгаалж ажилласан байна. Мөн 2024 оны ППМ өссөн дуудлага 13593 өрхийн 40779 хүний амь насыг эрсдэлээс хамгаалж, яаралтай тохиолдолд 718 гэрээт хяналтын ажилтан явуулж ажилласан байна. Өмнөх онтой харьцуулахад нэмэлтээр 2025 онд 112 мянган угаарын хий мэдрэгч төхөөрөмж суурилуулсантай холбоотой угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлсэн хүний тоо 3 дахин нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

БОЛОВСРУУЛСАН:

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

З.Оюунтуяа

З.ОЮУНТУЯА

ХЯНАСАН:

ЗАХИРГАА УДИРДЛАГЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Ц.Болормаа

Ц.БОЛОРМАА